

STANOWISKO
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 20 grudnia 2017 r.

w związku z wypowiedziami Prezesa Rady Ministrów na temat sądownictwa

Krajowa Rada Sądownictwa stanowczo protestuje przeciwko niepopartym żadnymi dowodami oskarżeniami wobec sądów i sędziów, formułowanym przez Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego w artykule dla *Washington Examiner* z 13 grudnia 2017 r. Wymiar sprawiedliwości jest elementem polskiej państwowości, a tezy zawarte w powyższym tekście znieważają i działają na szkodę Rzeczypospolitej Polskiej.

W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa, w powyższym artykule zawarto informacje wprowadzające w błąd opinię publiczną. Wbrew tezom Prezesa Rady Ministrów, władza sądownicza w Polsce należy do systemu wzajemnej kontroli i równowagi władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej. Twierdzenia zawarte w powyższym artykule sugerują, że jego autor nie zna zasad funkcjonowania systemu trójpodziału władzy w Polsce. Nie jest również prawdą, że polski wymiar sprawiedliwości tworzą „postkomunistyczni sędziowie”. Większość obecnie orzekających sędziów otrzymała nominację już po 1989 r., a sędziowie powoływani wcześniej przy nominacjach na kolejne stanowiska uzyskiwali pozytywną ocenę ze strony prezydentów RP wybranych w wyborach powszechnych.

Prezes Rady Ministrów przedstawił ponadto nieprawdziwe informacje na temat zasad przydziału spraw sędziom. Dotychczas obowiązujący system również polegał na zasadzie losowego przydziału spraw, przy czym według innych kryteriów niż obecnie wprowadzany. Przydział spraw odbywał się bowiem na podstawie listy alfabetycznej sędziów orzekających w wydziale lub według przyporządkowanych numerów spraw. System ten nie został stworzony przez sędziów, ale wynikał z przepisów uchwalonych przez parlament i opracowanych przez Ministra Sprawiedliwości. Rada oczekuje, że system losowego przydziału spraw będzie również obowiązywał w Sądzie Najwyższym i Trybunale Konstytucyjnym, choć większość parlamentarna reprezentowana przez Prezesa Rady Ministrów nie przyjęła dotychczas takich rozwiązań.

Nie jest również prawdą, że Krajowa Rada Sądownictwa jest zdominowana przez sędziów „szczebla apelacyjnego i wyższego”. Wręcz przeciwnie, większość sędziów wybieranych w skład Rady to sędziowie sądów okręgowych i rejonowych (8 członków Rady).

Wbrew przekłamaniom zawartym w tym artykule, wszyscy sędziowie wchodzący w skład Rady są „sędziami liniowymi” – łączą działalność w Radzie z pracą orzeczniczą w swoich sądach. W procesie nominacji sędziów uczestniczą „przedstawiciele władz pochodzący z wyboru”: osoba powołana przez Prezydenta RP, 4 posłów i 2 senatorów. Co więcej, podlegający Prezesowi Rady Ministrów Minister Sprawiedliwości świadomie i dobrowolnie rezygnuje z wykonywania swojego konstytucyjnego obowiązku udziału w pracach Rady. Jeżeli zaś Prezes Rady Ministrów posiada informacje na temat nepotyzmu lub korupcji związanej z procedurą nominacji sędziów, Rada oczekuje przedstawienia dowodów na poparcie tych tez. Na marginesie należy zaznaczyć, że planowane zmiany ustawowe nie przewidują innych zmian w tym zakresie, niż zmiany personalne.

Rada przypomina, że Prezes Rady Ministrów, który w związku ze swą działalnością dowiedział się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Na każdym obywatelu spoczywa natomiast społeczny obowiązek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu (art. 304 k.p.k.). Dlatego Rada wzywa Prezesa Rady Ministrów do przekazania informacji na temat prokuratury, do której złożył zawiadomienie o popełnieniu czynów, o których napisał w powyższym artykule. Niezależnie od powyższego, Rada zwraca się do Prezesa Rady Ministrów o wskazanie sądów, w których miały mieć miejsce opisane przez niego czyny i deklaruje, że zarządzi przeprowadzenie lustracji pracy tych sądów.